

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Урысыем иполитическэ партией «Единэ Россиен» и Адыгэ шьолъыр къутамэ иполитсовет изэхэсыгъо тыгъуасэ Мыекъуапэ щыкӀуагъ. Ащ илофшӀэн хэлэжьагъэх партией и АпшӀэрэ Совет хэтэу, Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Тхьаклушынэ Аслъан, «Единэ Россиен» ифракцией АР-м и Парламент щыӀэм илыкӀохэр, чыплӀэ отделениехэм ясекретарьхэр, нэмыкӀхэри.

Партием хэдзынхэм зафегъэхъазыры

Мэзаем и 5 — 6-м партией ия XV-рэ ЗэфӀс иапӀэрэ едзыгъоу Москва щыкӀуагъэм зэфӀхъысыжъэу фӀхъугъэхэм къэзэрэуӀоигъэхэр атегушылагъэх. Джащ фӀдӀэу пӀшорыгъэшь хэдзынхэм язэхӀӀӀэн фӀгъэзӀгъӀӀӀӀ регионӀлнӀ зэхӀӀӀӀӀӀ комитетым хӀтыштхэр агъӀӀӀӀӀӀӀ. ЗӀлӀашӀӀӀӀ партией

тицӀэхэм адакӀоу, «Единэ Россиен» дезыгъаштӀхэрӀ, обществӀннӀ организациехэм ялыкӀохэр, къӀбар жъугъэм иамалхэм ялофшӀӀӀхэр ащ хӀхъагъэх, зӀкӀӀмкӀи нӀбгырӀ 11 мӀхъух.

Партией ишьолъыр къутамэ иполитсовет и СекретарӀу, АР-м и КъӀралыгъо Совет —

Хасэм и ТхьаматӀ игуадзӀу лӀӀӀӀ МухъамӀд зӀфӀсым унӀшӀо шъхъалӀу щашӀыгъэхэм, зӀфӀхъысыжъхэм къатегушылагъ.

— Партией ипӀӀӀӀу, УФ-м и Премьер-министрӀу Дмитрий Медведевыр зӀфӀсым иппенарнӀ зӀхӀӀыгъо къыщыгушылӀӀӀ, юныгъом тикъӀралыгъо

щыкӀошт хэдзынхэм «Единэ Россиен» зӀрахӀӀӀӀӀӀ программӀ охтӀӀ кӀӀкӀым гъхъа-зырыгъэн фаеу ыпӀытагъ. ПрограммнӀ документым тилофшӀӀӀӀӀ анахъ мӀхъанӀшхо зилӀ лӀӀӀӀӀӀӀӀ, пӀшӀӀӀӀӀӀӀ къы-дыхӀӀӀӀӀӀӀӀ. ПрограммнӀ комисией иструктурӀ ыкӀи хӀтыштхэр зӀхӀӀыгъом щӀагъӀӀӀӀӀ, ащ пӀӀӀӀӀӀӀӀ дызӀрихъашт партией и ТхьаматӀу Д. Медведевым. Партией изӀфӀс ия 2-рӀ едзыгъоу мӀкъу-огъум зӀхӀӀӀӀӀӀӀ мы доку-мент шъхъалӀу щаштӀӀӀ, — къыӀуагъ лӀӀӀӀ МухъамӀд.

Политсоветым и СекретарӀу къызӀриӀуагъэмкӀӀ, «Единэ Россиен» изӀфӀс 2015-рӀ илъӀсым зӀрӀӀымылагъэм къыхӀӀӀӀӀ, АпшӀӀӀӀ ыкӀи ГенеральнӀ советхэм, лыппӀӀӀӀӀ-реви-зионнӀ комисией ахӀтхэм япроцент 30 зӀблахъугъ. Партией и ГенеральнӀ Совет хӀгъӀхъагъ Адыгейм илыкӀоу, ФӀдӀ зӀоджӀ пӀсӀупӀӀӀм ипӀӀӀӀ ТӀӀӀостнакӀ РӀмӀзӀан. Жъо-ныгъуакӀӀм и 22-м рагъӀӀӀӀӀӀ кӀышт пӀшорыгъӀшь хэдзынхэм языфӀгъӀхъазырын фӀгъӀзӀзгъӀ федеральнӀ зӀхӀӀӀӀӀ комитетым хӀтыштхэр зӀфӀсым щӀагъӀӀӀӀӀӀ, джащ фӀдӀӀу праймеризым ипроект фӀгъӀхъыгъӀ положениер аштагъ. Ащ къызӀригъӀнафӀрӀэмкӀӀ, пӀшорыгъӀшь хэдзынхэм уахӀӀӀӀӀ зӀрӀӀӀӀӀӀӀӀ зы

— кандидатым ежъ зыкӀыгъӀӀӀӀӀӀ лӀӀӀӀӀӀӀӀ ары. Фаехэр зӀкӀӀ праймеризым къӀӀӀӀӀӀӀӀӀ, агу рихъырӀ кандидатым амакӀӀ фатын алыӀкӀышт. Ащ епхыгъӀ «рейтинговӀ голосова-нием» къызӀригъӀнафӀрӀэмкӀӀ, бюллетеньхэм арытхӀгъӀ кан-дидат зӀулӀмӀ хӀдзӀаӀӀӀӀӀ амакӀӀ афатын амал ялӀӀт. Ащ ишӀуагъӀкӀӀ, цыфхэм нахъ зыдырагъаштӀхэрӀ, цыхъӀ зы-фашӀыхэрӀ кӀӀӀӀӀӀӀӀ. Шъу-гу кӀӀдгъӀкӀыжъын, партией зӀхӀӀӀӀӀ праймеризым хӀла-жъӀ зышӀоигъӀхэм ятхыӀхэр къатынхэмкӀӀ мӀзӀтӀу пӀлӀӀӀ ялӀӀт. МӀзӀаеи и 15-м къыщӀӀӀӀӀӀ мӀлыӀӀфӀгъум и 10-м нӀс кандидатхэм ялӀӀӀу тхыӀхэр къарахъыӀӀӀӀӀ алыӀкӀышт. МӀлыӀӀфӀгъум и 15-м регистрациер аухышт.

— Мы илъӀсым мӀхъанӀшхо зилӀ хэдзынхэр Адыгейм щыкӀоштхы. УФ-м и КъӀра-лыгъо ДумӀ, АР-м и КъӀралы-гъо Совет — Хасэм ядепутат-хэр хӀтыдзыштхы. Арышъ, пар-тией къыгъӀӀӀӀӀ пӀшӀӀӀӀӀ шъхъалӀхэр зӀшӀӀӀӀӀӀӀ лӀофшӀӀӀ тшӀӀӀӀӀ кӀытпӀы-щыӀӀ. НепӀӀ къӀралыгъом кӀы-хъухъӀрӀэмкӀӀ «Единэ Росси-ен» пӀшӀӀӀӀӀӀӀӀ ехъы, ар къыдгурыӀӀӀ тилофшӀӀӀ зӀхӀӀӀӀӀ мӀхъанӀшхо иӀ. Партией исатырӀ хӀтхэр зӀго-уцонхӀшь, хэдзынӀу къӀблӀа-гъӀхэрӀм зӀрифӀшъуашъу ахӀ-лӀӀӀӀӀ фае. ПӀшӀӀӀӀӀ хэдзынхэм мӀхъанӀу ялӀр, хӀдзын шъыпӀкӀӀӀӀ ахӀр зӀра-текӀыхэрӀ, нӀмыкӀ лӀӀӀӀӀӀ хэр цыфхэм агурыдгъӀӀӀӀ, зӀхӀӀдгъӀшӀыкӀыным тынаӀ те-тын фае. Адыгейм иэкономикӀ непӀ зыпкӀытыныгъӀ иӀ, мы лӀӀӀӀӀӀӀӀ аужырӀ илъӀс-хэм зӀшӀӀӀӀӀӀ макӀӀӀ. Ау, ащ дакӀоу, щыкӀагъӀхэр, гумӀ-кӀыгъӀхэр щыӀӀӀ. АхӀр дӀгъӀа-зыжъыгъӀӀӀ, тӀцыфхэм ты-наӀ атетынӀр пӀшӀӀӀӀ шъхъа-лӀх, — къыӀуагъ ТхьаклушынӀ Аслъан зӀхӀӀыгъом икӀӀӀухым.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

СурӀтхэр А. Гусевым ты-рихыгъэх.

ИшӀӀӀныгъӀ къыгъӀӀӀӀӀӀӀ

ТелекӀӀӀӀӀӀ «Умницы и умники» зыфиӀӀӀӀ зы-зӀхӀӀӀӀӀӀ къыщегъӀӀӀӀӀ Адыгейм икӀыгъӀ ныбжъыкӀӀ пчъагъӀ ащ хӀлӀӀӀагъ. ЗӀрифӀшъуашъу зыкӀыщӀагъӀӀӀӀӀ ыкӀи Урысыем иапшӀӀӀӀ еджӀӀӀ анахъ дӀгъумӀ къачӀӀӀыгъӀхэм ащыщӀу МГИМО-м чӀӀхъагъэх.

Мы апшӀӀӀӀ еджӀӀӀм чӀӀ-хъан амал иӀӀ хъугъӀ теле-визионнӀ гуманитар Урысые олимпиадӀу «Умницы и Умни-

ки» зыфиӀӀӀӀ ишьолъыр уц-гъо текӀоныгъӀ къыщӀдзыхы-гъӀ БзӀджӀӀжъыкӀо Асхъад. Москва щыкӀӀӀӀ олимпиадӀу

телегупчӀу «ОстанкинӀм» щы-тырахыгъӀми зӀрифӀшъуашъу зыкӀыщӀыгъӀӀӀӀӀӀ.

— Адыгейм икӀыгъӀӀӀ кӀӀӀӀ ныбжъыкӀӀм лӀӀӀӀ гъожъыр къыхихыгъагъ, ащ икӀыӀӀӀ инасып къымыхыгъӀми, три-бунӀм тесӀу упчӀӀӀм яджӀуап тӀрӀзӀу къызӀрӀтыжъыгъӀм пае орденищ ыкӀи зы ме-даль къыӀӀжъыгъӀу, полуфи-налым хӀхъагъӀу МыекъуапӀ

къӀӀӀжъыгъӀ, — къыщыӀӀуагъ МыекъӀӀӀ кӀӀӀ администрат-цием. Асхъад зыхӀӀӀжъӀгъӀ телекӀӀӀӀӀ а 1-рӀ кана-лымкӀӀ къагъӀӀӀӀӀжъыгъах. Полуфиналым хӀлӀӀӀӀӀ мӀзӀаеи ыкӀӀӀӀм адӀжъ джы-ри Москва кӀошт, ащ ишӀӀӀ-ныгъӀхэр къызӀрӀӀыгъӀӀа-гъӀӀӀм елӀытыгъӀу финалым хӀхъащт.

БзӀджӀӀжъыкӀо Асхъад гухъ-лышӀӀӀӀ иӀӀхэр къыгъӀӀӀӀ-къӀжъыӀӀхӀу тӀгугъӀ ыкӀи ты-фӀлӀӀӀӀ.

ПӀАТӀЫКЪО Анет.

Тинепэрэ шылакIэ тызышырыхылIэрэ гумэкIыгъохэм ащыщ цIыфхэм IoфшIэн зэрамыгъотырэр. Нахьыжъхэм ямызакъоу, ныбжьыкIэхэу апшгэрэ гъэсэныгъэ зиIабэмэ ясэнахъат рылэжьэнхэу амал аIэп. Ушгъагъу хьурэр зэфэшхьаф, зэмкIэ предприятияхэр, заводхэр банкрот мэхьухэшг, зэфашIыжьых, адрэмкIэ — лэжьэрэ IoфшIапIэхэм икьюшт нэбгырэ пчгьгэр аштэгъах...

Тхьамафэм ихьугъэ-шIагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кIоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ кызыритырэмкIэ, мэзаем и 1-м кышгегъэжъагъэу и 7-м нэс республикэм бзэджэшIэгъэ 64-рэ шызэрахъагъ.

Ахэр: хьункIэн бзэджэшIагъэу 1, тыгъуагъэхэу 31-рэ, гъэпцIагъэ зыхэлъ бзэджэшIэгъи 8, машинэр рафыжъагъэу 2, нэмыкIхэри. Экономикэм ыльэныкIэ хэбзэгъэуцугъэр гъогъуи 6-рэ аукъуагъ. БзэджэшIагъэ зезыхъэгъэ нэбгырэ 52-рэ агъэунафыгъ, зэхафын альэкIыгъэр процент 70-м ехъу.

Адыгеим игъогухэм хьугъэ-шIэгъи 10 къатехъухагъ. Ахэм апкIэ кыкIыкIэ нэбгырэ 12-мэ шъобжхэр атещагъэхэ хьугъэ. Ешъуагъэу рулым кIэрысхэу водитель 44-рэ къаубытыгъ, гъогурькIоным ишапхъэхэр гъогъу 2959-рэ аукъуагъэу кыхагъэщыгъ.

фагу зэмызэгъыныгъэ кытэджагъ. Ioфыр зэхафыным пае МыекIопэ районим имэз Iупэ горэм машинэр къащагъэуцугъ. Губжым хэтэу зы хульфыгъэм шъэжыер кыпхъуати, Москва кыкIыгъэ хьакIэм хэпыджагъ. Нэужым ащ идунай ыхъожьыгъ.

БзэджэшIагъэу зэрихъагъэр игъусагъэхэм аушгъэфынэу хульфыгъэм ариуагъ, адрэхэри ащ къезэгъыгъэх. Хьадэр чIыплэ горэм шычIатIи, хьакIэр зэрысыгъэ машинэм итIысхъэи загъэбылIыжьыгъ. ТIэклъ тешIагъэу автомобилыр сомэ мини 135-кIэ ащагъ.

Мы бзэджэшIагъэм епхыгъэу следственнэ кыулыкъухэм уголовнэ Ioф кызызIахыгъ. Ащ изэхэфын республикэм ыкIи краим иоперативникхэм Ioф дашIагъ. Ioфтхьабзэу рагъэкIокIыгъэхэм яшIагъэкIэ, бзэджэшIагъэм хэщагъэхэр зэкIэ агъэунафыгъэх, нэужым къаубытыгъэх. Хульфыгъэр зыукIыгъэр ильэс 12-рэ хьапсым дэсынэу хьыкумым унашъо ышIыгъ, ащ игъусагъэхэм ильэси 3,6-рэ ыкIи ильэси 4 хьапс атыралъхъагъ.

Почтэм иIoфышIэ ихьункIагъ

ХьункIэн бзэджэшIагъэ зезыхъэгъэ хульфыгъэм ыльэныкIэ кызызIахыгъэ уголовнэ Ioфым МыекIопэ кьэлэ хьыкумыр хэплъагъ. БзэджэшIагъэр 2015-рэ ильэсым чъэпыогум станицэу Ханскэм шызэрахъагъ. Мы мафэм кушъхъафчэм тес бзылIыфгъэ почтальоныр бзэджашIэм ынэ кыкIидзагъ. Уахтэ кыыхихи, ащ ылыгыгъэ Iальмэкъыр IэкIитхьы, зигъэбылIыжьыгъ. БзылIыфгъэм кызыэриIотагъэмкIэ, ащ сомэ мини 6-рэ ежъ иахъщэ-рэ дэлъыгъэх. ХьункIэн бзэджэшIагъэм епхыгъэу хэбзэхуьмакIохэм уголовнэ Ioф кызызIахыгъ.

Полицием иIoфышIэхэм зэхашгъэу оперативнэ Ioфтхьабзэхэм язэфэхьысыжхэм кызыэрагъэлъэгъуагъэмкIэ, мы бзэджэшIагъэм МыекIуапэ шыпсэурэ ильэс 33-рэ зыныбж хульфыгъэр хэщэгъэн ыльэ-кIышт. Сыхъат заулам кыкIоцI ар къаубытыгъ. КызыэренэфагъэмкIэ, ешъуагъэу ар бзылIыфгъэм тебнагъ ыкIи ихьункIагъ. ЫпэкIэ ар хьапсым пчгьагъэрэ дэсыгъ. Хьыкумым унашъо ышIыгъэм диштэу бзэджашIэр ильэсрэ мэзи 10-рэ хьапсым дэсышт.

АР-м хэгъэгъу кIоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ ипресс-кыулыкъу.

Аркъ нэпцIыр зэрищэщыгъ

ГъогурькIонымр чынэгъончъэнымкIэ Къэралыгъо автоинспекцием и Гъэ-лорышIапIэу Адыгеим шыIэм иIoфышIэхэм кыулыкъур ахьызэ, автомобиль гъогъу МыекIуапэ — Гъозэрыплъ зыфилорэм кырычъэщыгъэ машинэу «Нисан» зыфилорэр къагъэуцугъ. Ащ къэмлан 80-мэ адэт спирт зыхэт бэшэрэбхэр кырагъотагъэх. Нэужым кызыэренэфагъэмкIэ, бэшэрэб 1160-мэ янахьыбэм акциз маркэхэр атегъэпкIэ-гагъэхэп. Ащ даклоу водителем зэрищэрэ продукцияем документхэр пылIыгъэхэп. Рулым кIэрысыгъэри, автомобилыри УФ-м хэгъэгъу кIоцI IoфхэмкIэ и Министерствэ иотделэу МыекIопэ районим шыIэм къагъэсыгъэх. Мы Ioфыр зэхафыи экономикэ чынэгъончъэнымкIэ ыкIи кьольхъэ тын-Iыхыным пэшIуекIогъэнымкIэ подразделением иоперативникхэм. Алкоголымрэ акциз маркэмрэ АР-м и МВД иэкспертнэ-криминалистическэ гупчэ еуплэкIух.

Цыфыр зыукIыгъэхэм пшъэдэкIыжъ арагъэхьыгъ

Адыгеим ыкIи Краснодар краим яхэбзэхуьмэкIо кыулыкъухэм зэхашгъэу оперативнэ Ioфтхьабзэхэм яшIагъэкIэ мы бзэджэшIэгъэ хьыльэр зэхафын альэкIыгъ. Ар зыхьугъэр 2014-рэ ильэсым ыкIэхэм адэжъ. Краснодар краим шыпсэурэ нэбгыри 3-р Москва кыкIыгъэ янэлосэ хульфыгъэм иавтомобиль исхэу ялахьылхэм адэжъ хьэклэпIэ ежъагъэх. Гъогум тетхэу ахэм азы-

Нэбгыри 142-мэ IoфшIапIэ агъотыгъ

Мы лъэныкIомкIэ Шэуджэн районим иIoфхэм языхэт зыщыдгъэгъуазэмэ тшIоигъоу цыфхэм IoфшIэн ягъэгъотыгъэнымкIэ гупчэм ипащэу Цэй Казбек бэмышIэу зылудгъэклэагъ.

— IoфшIэн ядгъэгъотын закъор арэп тигупчэ ипшъэ-рылIыр, — къелуатэ ащ. — ЛъэныкIуитIоу гъэзагъэу Ioф тэшIэ: IoфшIэныр зышIокIодыгъэхэмрэ IoфшIэн языхытхэрэмрэ тинэплэгъу итхэу. Нахь зэхэфыгъэу къэпIон зыхьукIэ, зымэ нахь псын-клэу IoфшIэн агъоты ашIоигъу, адрэхэр къыкIушт IoфшIапIэхэм аштэнэу фаех. Мыщ даклоу программэ гъэ-нэфагъэхэр тилэхэу Ioф тэшIэ.

2015-рэ ильэсыр пштэмэ, къэралыгъо фэлэ-фэшIэ зэфэшхъафхэр зищыкIэгъэ нэбгырэ 1863-рэ гупчэм къеоплагъ. Ащ шыщэу IoфшIапIэхэм къыкIушт IoфышIэхэу зылIыхъухэрэ нэбгырэ 286-рэ учетым хагъэуцагъ, 225-мэ IoфшIэн ялэп. Гупчэм иIoфшIэн изэфэхьысыжхэм кызыэрагъэлъэгъуагъэмкIэ, хульфыгъэхэр нахь чанэу IoфшIэн лыхьухэ хьугъэ (процент 55,6-рэ), бзылIыфгъэхэр нахь макI (процент 44,4-рэ).

Гупчэм ыпкIэ хэмылIэу фэлэ-фашIэхэр афегъэцакIэх, Ioф зышIэшъуштхэр дэгъоу ыкIи игъом кыыхыхы. Шылэ-тыгъэгъэзэ мазэхэм къаклоцI нэбгыри 142-мэ IoфшIэн къафагъотыгъ. Нэбгырэ 210-м IoфшIэн ямылэу альытагъ. Джащ фэдизмэ социальнэ ахъщэ тынхэр аратыгъэх.

2016-рэ ильэсым шылэ

мазэм и 1-м ехьулIэу зигугъу къэтшырэ кыулыкъум IoфшIэн зимылэ нэбгыри 186-рэ щатхыгъ.

Цэй Казбек кызыэриуагъэмкIэ, республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу «АР-м икьэралыгъо программэу «Цыфхэм IoфшIэн ягъэгъотыгъэныр» зыфилэу 2014 — 2018-рэ ильэсхэм ателытагъэр гъэ-цэклэагъэ хьуным пае Шэуджэн районим иадминистратив Гупчэр игъусэу чанэу Ioф зэдашIэ. Программэм пшъэрылъ зэфэшхъафхэр кыделъытэх. Ахэм ащыщхэм ягугъу къэтшыл.

ЫпкIэ зыхэлъ общественнэ IoфшIэнхэм язэхэщэн. Ахэм нэбгыри 101-рэ ахэлэжьагъ.

Зыныбж имыкIугъэхэу, ильэс 14-м кышгегъэжъагъэу 18-м нэс, еджэгъу лъэхъаным ыуж уахтэ зилэ нэбгырэ 59-мэ пIэлъэ гъэ-нэфагъэкIэ IoфшIэн арагъэгъотыгъ.

Гупчэм ыналэ лъэшэу зытыригъэтыхэрэм ащыщых сабыибэ зыплурэ ыкIи шхъэ-зэкIо ны-тыхэу, сэкъатныгъэ зилэхэу, кIэлэцIыкIу ибэхэу IoфшIэным икьэгъотынкIэ кын хэтхэр.

— Сэнэхъат кыыхынымкIэ, профессиональнэ егъэджэнымкIэ тилофшIапIэ Iэпылэгъу афэхъу, — къелуатэ кыулыкъум ипащэу Цэй Казбек. — Ащ фэдэ фэлэ-фашIэр нэбгыри 167-мэ афэдгъэцэклэагъ.

Шэуджэн районим цыфхэм IoфшIэн ягъэгъотыгъэнымкIэ и Гупчэ IoфшIэн шхъалэу ыгъэцакIэхэрэм ащыщ IoфшIапIэ кызызIузы-

хы зышIоигъохэм егъэжъэ-плэшIу афашIыныр. Нэбгыри 6-мэ ащ фэдэ Iэпылэгъоу аратыгъэм ишIагъэкIэ, лъэ-ныкIо зэфэшхъафхэмкIэ (былымхуныр, чыгулэжыныр, сатыушыныр) унэе IoфшIапIэхэр кызызIахыгъэх. Ащ сомэ 58800-рэ пэлухагъ.

Непэрэ лъэхъанэ зыфэдэм елIытыгъэу ермэлыкъэу зэхашгъэхэрэр зэрэрагъэкIокIырэ шIыкIэми тылIылэ-сыгъ. Илъэсым кыкIоцI ермэлыкIэ инитIу культурэм и Унэ шызэхашгъэ. IoфшIапIэ чыплэхэмкIэ Урысые банкыр кызыфагъэфедзэзэ, IoфшIэн языхытхэрэри, республикэм гъэсэныгъэмкIэ иучреждениехэм ялыкIохэри кырагъэблагъэх. Гупчэм иучет хэтхэри, хэмытхэри, я 9 — 11-рэ классхэм арысхэри ермэлыкIым кырагъэчIапIэх. ЛъэныкIуитIури зэ-локлэ, зэдэгъушIэ, зэзэгъы.

Мы Ioфтхьабзэхэм ныбжьыкIэхэм кыыхахышт сэнэхъатымкIэ лъэшэу яшIуагъэ кьэкIо. IoфшIэн зилэхэу, ау ар зэблэзыхъу зышIоигъохэри ермэлыкIым хэдалох. Краснодар краим зэ-зэгъыныгъэ Гупчэм дыри-лэу, IoфшIапIэ чыплэ нэклэу ялэхэр зыфэдэхэр къафагъэхых. Ащ лэжыпкIэу къаратыштыр, нэмыкI псэукIэ амалэу арагъэгъотыштхэр игъусэх. Зыгу рыхьырэр макIош, къэлажъэ.

Кыыхэгъэщыгъэн фае, адрэ районышхохэм афэ-мыдэу, Шэуджэн районим Ioф зышIэу кынэгъэ предпочитиер макIэ. Арыш, цыфхэм IoфшIапIэ чыплэхэр къафагъэотыныр IэшIэхэп. Арэу шыт нахь мышIэми, IoфшIапIэ чыплэхэр кэзытыхэрэм Гупчэм гъусэныгъэ адыриIэу мы гумэкIыгъор нахь тэрэзэу зэрэзэшIахыштым ыуж ит. Игъом ищыкIэгъэ къэбарыр цыфхэм альегъэлэсы.

ИШЪЫНЭ Сусан.

Сурэтым итыр: **Цэй Казбек.**

КIэлэцIыкIухэми ашIэн фае

Къэралыгъо автоинспекцием икыулыкъу-шIэхэу Цэй Розалийрэ Трэхъо Байзэтрэ мы мафэхэм кIэлэцIыкIу площадкэхэр къакулъхъагъэх.

ДжэгукIэ шIыкIэм тэтэу кIэлэцIыкIухэм гъогурькIоным ишапхъэхэр къафалотагъэх.

Джащ фэдэу цыфхэр анахъэу зыщызэрэугъоирэ чыплэхэр, транспорт къэуцупIэхэр, тучанхэр къакулъхъагъэх. Гъогуры-

кIоным ишапхъэхэр аукъо-хэ зэрэмыхъуштыр цыфхэм агу къагъэкIыжьыгъ. Ахэр зыдэт тхылъ цы-кIухэмрэ шIункIым кы-щынэфырэ пкыгъохэмрэ пстэуми аратыгъэх.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ шылажъэхэрэр гухэкIышхо ащыхъоу фэтхъаусы-хэх Адыгэ Республикэм икьэралыгъо учреждениеу «Адыгэ Республикэм культурэмкIэ иучреждениехэм я Гупчэ бухгалтерие» зыфилорэм ибухгалтер шхъалэ игуадзэу ЛIэхъусэжъ Гоцнурэ Аюбэ ыпхъум ятэ дунаим зэрехыжьыгъэм фэшI.

Гум къялъя!эсырэм псэр егъэфабэ

Тэхүэтэмыкьое районым лъэпкь культурэмкIэ и Гупчэ иансамблэу «Адыгэхэр» зыцIэр Урысыем изенэкьокьоу Москва щыкIуагъэм хэлэжьагъ, шIухьафтын шъхьаIэр тиартистхэм къафагъэщыо-шагъ. КъэщыокIо купым щытхьуцIэ къызэрэди-хыгъэм фэгъэхьыгъэ зэхыхэм тшIогъэшIэгъонэу тыхэлэжьагъ.

Урысыем ишъолъырхэм яансамблэху пэшлорыгъэш зэнэкьокьухэм апэрэ чыплэхэр къащыдэзыхыгъэхэр арых Москва чызёлуклагъэхэр. Дэгъухэм аных дэгъужь куп 50 фэдиз хэгъгум икьэлэ шъхалэ рагъэблэгъаг. Ростов-на-Дону чыклогъэ шъолъыр зэнэкьокьур тикъэшъауахлэхэм ушэтыплэшлү афэхъугъ.

Рагъэжъэным ыпэкIэ

Культурэм и Унэшхо зэтэ-
гээсыхаагэу Тэхүтэмыкүае
дэтым пчыхээзэхэхээр шы-
рагъэжээнкIэ такыикъ 15-м
нахыбэ кэнааг. Залым тIы-
сыплэ нэклIэжыэп, уцуплэ зы-
мыгъотыгIэхэр пчъэшхыалум
шызэутэкIых.

— Цыфыбэ кыызэрэкуагьэр дэгъу, ау залым члэхъан зымыльэкыгьэхэм сшлэрэп афэт-шлэштыр, — кьытитуагь културэм и Унэшхо ипашэу Кьэлкьутэкьо Инвер. — Хьаклэхэм, ны-тыхэм нахь тальэплъэ...

Композиторхэу Клыргъ Юрэ,
Лылуужу Къэлэшъау, культу-
рэм иветеранэу, лъэпкъ му-
зыкальнэ Iэмэ-псымэхэмклэ

орэдышъохэр зыгъэжынчырэ
Шъэуапцэкъо Адамэ, нэмыкы-
хэри нэплъэгум итых. Къэ-
шъуаклохэм гушыгъу афэху-
гъэ Клыргъ Юрэ къызэрылау-
гъэу, ац фэдэ пчыхъзэхыхъ-
хэм уахэлъжъныри хьопсагъо.

Музыкэр шлу ыщальгэгү-
рэ унагөм щаплүгэ орэдыло
ныбжыкляу Мышэ Азидэ кэ-
шэуаклохэм ягүсэу концерт-
хэм ахэлажэу кыхэкы. Ази-
дэ зэрилгытэрэмклэ, лэпкь
искусствэр ышлогэшлэгьонхэм
ямэфэклым фэдэу пчыхэзэ-
хэхэр гум кыльэлэсы, псэр
егэфабэ.

Ансамблэхэу «Адыгэхэм», «Къашьом», «Нэфылъэм» якъэшъаглохэр дахэу фэпагъэх. Сэе фыжыхэр, плъыхыхэр зыщыг пшъашъэхэр нэгүшлэх, сценэм теханхэу загъэхъазыры, зыр зым лэпллэз, яфэло-фашлэхэр зэдэгъэцаклэх.

Шушлагъэр агъэляплэ

Концертър зезыщэгъэ Ацу-
мыжъ Адамэ зэхэхэм кы-
зэрэциуагъэу, тикъэшъуакохэм
нэр плэахы. Адыгэ шыуашэм,
къашъом ядэхагъэ Москва
къышагъэлыгъон алъэклыгъ.

Тэхүэтэмькыое районым иадминистрация ыцэккэ Хятит Симэ зэхэхьэм кыышыгыушылаҕ. Адыгэ Республикэм и Лышхьхуэ Тхаклушынэ Аслъан ишүфэс тхылуэ ансамблэу «Адыгэхэм» кьафигэхьыгыэм ар кьеджаҕ. Лъэпкь кьашьохэмкэ Урысыем изэнкьокьоу Москва шыклуагыэм ансамблэм теконыгыэр кьызырэшыдыхыгьон фэшл Тхаклушынэ Аслъан творческэ купым кьыфэгушулаҕ. Адыгэ кьашьохэр кьышыхзэ, лъэпкь культурэм ибаиныгэ, ишэн-хабзэхэр ансамблэм кьелуатэх, нэмык шьолпырхэм шысэ афэху.

Республикэм и Парламент и Щытху тхылъ ансамблэм кыфагъэшшошагъ. Адыгейм и Парламент депутатствэ, спортсмен цӕрылоу Джастэ Вячеслав ансамблэм икӕшъуакохэм, ипащэхэм кӕфӕгушуагъ, Щытху тхылъыр художественнӕ пашӕу Кӕмрыгъо Азemat ритыжьыгъ.

Тэхьутэмыкьое районым
инароднэ депутатхэм я Совет
итхьаматэу Хьатит Алым адыга-
бзэкӀэ зэгъэкӀугъэу зэхыхьэм

кыыщыгуычылагъ. Лъэпкъ искусствэм хэхъоныгъэхэр езыгъэшӀырэ ныбжыкӀэхэм арыгушхуагъ.

Бисълымэн диныр районым
щызылэжъхэрэм ялимамэу Мы-
сэ Асфар зэхэхэм кычи-
уагъэм мэхэнэ ин езытыгъ-
хэм талуклагъ. Ащ зэрэхигъэ-
унэфыкыгъэу, сэлам зэряп-
хышт шыкль амышлэу ансам-
блэм аштагъэхэм ильэсыщым
кыкълцл гъэхьагъэу ашыгъэр
маклэп. Урысыем апэрэ чы-
плэр къашьом изакълп кызы-
рэчыдахыгъэр — лъэпкъ шэн-
хабзэхэр лупклэу къагъэлъэ-
гъуагъэх.

Ансамблэу «Адыгэхэм» шы-
хьафтын шхьалэр къафагъэ-
шъошагъ. Нахь ныбжьыкIахэр
зыхэт купэу «Къашъом» апэ-
рэ лхэганлэ зилэ Дипломыр къы-
дихьэгъ. Зы районын икIыгъэ
купитIумэ ащ фэдиз щытхуцIэ
къафаусынын лъапсэ фэзы-

шыгыэмэ «тхыашьуегьэпсэу» арайожьыг. Тэхьутэмыкьое районым иадминистрацияе ипашьэу Шьхьэлэхьо Азмэт апэрэ лъэбкьэу ышыгыэм рыклэгьожьыгьэп.

Общественнэ лошлэным пы-
шаггэхэр клэцакло фэхуухи,
кэшьооло ансамблэхэр зэхаша-
ггэхэ. Адыгеим, Краснодар
краим, Кавказым тикэшьюа-
клохэр ащызэльашлаггэхэ. Хэ-
бзэ лэпылэгүү амыгьотмэ твор-
чeskэ купхэр апэлкэ лыкло-
тэнхэ алъэклынэу шытыггэп.
Тэхүтэмькыбэ районым ипа-

**Къашъом
гушлуагъор
къызыдехьы**

«Зэфаклү», «Удж», «Льэпэ-рышью», «Абхъаз къашью», нэмыкхэри ансамблэхэм къагъэ-лъэгъуагъэх, дахэу уджыжы-гъэх. Ацумыжэ Адамэ адыгэ орэдхэр къылауагъ. Пчыхъэзэ-хахьэр къызаухым, Афыпсыпэ, Инэм, Шынджые, нэмык! гъу-нэгъу къуаджэхэм кварыкы-гъэхэр тлъэгъугъэх. Ростов-на-Дону иансамблэу «Тысячелетие» куп гъэшлгъон, дахэу ныбжьык'лэхэр фэпагъэх. Ти-ансамблэхэм ахэр къафэгъу-шлугъэх. Зэнэкьокъум «Ты-сячелетие» зыхэлажъэм, ти-ансамблэ ыпэ ишъын ылъэ-кыгъэл.

— Тигуапэ «Адыгэхэм» шлухафтын шххалэр кызырэдыхыгэр, тафэгушлэ,— кылауагь Ростов-на-Дону шышхэм.

Дунаим шыцэрыло ансамблэу «Налмэсым» икэшыокло цэрылоу Бэрэздэ Сыхыатый искусствэм шылажьэхэхэр икусэхэу Тэхьутэмькуае шылажь, пчыхьэээхыхьэм игуапэу епллыгы. «Адыгэхэм» ятрыкачэу Сэид Кацубэ илэлэсэныгэ оэ ин фишыгы.

Шэуджэн Заирэрэ Шал Рус-
тамрэ ансамблэм икэшыуа-
клох. Лэепкэ искусствэм зэ-
рэхэхагэхэм гушхоныгэ ха-
гыуатэ кытауаг, кэбар гэ-
шэгъонхэм ташагэгъозаг.
Кыашьом гүклэ псэ кыпыб-
гьэклэн фаеу алытэ.

Тэхүтэмыкьое районим
лэпкь культурэмкӀэ и Гупчэ
нэбгырэ 200-м нахыбэмэ зы-
чагъасэ. Ансамблэм ихудож-
ественннэ пашуэ КӀэмыргьо
Азэпат кытэлъэлугъ кьафэ-
гушлуагъэхэм, Ӏэпылгъо кьафэ-
хуыгъэхэм гъээтэмыкӀи «тхы-
шубегъапсэу» ятӀожьынуу.

Шьопсэу, «Адыгэхэр»! Испанием Дунэе фестивалэу щыкӀошттым шьухэлажьэмэ, щытхьоу кьыдэшухыгьэм хэжыгьэхьонэу Тхьэм тышьюфельэу.

ЕМТИЫЛЬ Нурбый.

Сурэтхэр зэхахьэм кыщы-
тетхыгъэх.

• Іэрыфэгъу шылакІ • Іэрыфэгъу шылакІ • Іэрыфэгъу шылакІ • Іэрыфэгъу шылакІ •

Сэнэхъатым рылэжьэн амал джы и

Мыекъопэ къэлэ хыкумым бэмышлэу гражданскэ Іоф шызэхэафыгэ апэрэ купым хэхьэрэ сэкъатныгъэ зилэу курэжьыеклэ зеклорэм идао фэгъэхьыгъэу. Ащ ишлэигоныгъэхэр къэзыгъэлъэгъуагъэхэр Урысые организациеу «Сэкъатныгъэ зилэхэм я Обществ» зыфилорэм и Адыгэ республикэ организациеу июристэу Элеонора Халатовар ары.

икыгъэ ильэсым игыатх, — къе-
луатэ Элеонора
Халатовам, —
къэлаклэр, ныб-
джэгъу благъэхэр,
нэлуасэхэр зэрэ-
щымылэхэр...
пстэуи, шып-
кээр плочтмэ,
къин сагъэлъэгъу-

щтыгъ. Нахъышлэм ренэу сы-
цэгугъы, зы чыплэ сисышур-
рэп. Псынклэуи сэц фэдэхэр
къалэм къыщызгъотыгъэх ыкли
щылаклэр нэмыклэ лъэныкъоклэ
ежыагъ: проект гъэшлэгъонхэу,
мэхъанэшхо зилэ форумхэу, Іэнэ
хураехэу сэкъатныгъэ зилэхэм
ясоциальнэ гумэклыгъохэм язэ-
шлэхын тегъэпсыхъагъэхэм са-
хэлэжьэнэу езгъэжыагъ. Шы-
Іэныгъэм чыплэ къин ригъэу-
цагъэхэм зэклэми, сэц фэ-
дэхэм сишлэныгъэхэр, сиамал-

Мы къэбарым ямышыклэу
хэлъыр ежэ Элеонора сэкъат-
ныгъэ илэу курэжьыем зэри-
сыр ары. Ащ пае къэмынэу,
нэмыклэ пстэуи афэдэу, сэнэ-
хъатэу илэмклэ ащ Іофшлэни
ыгъотыныш, цыф псаумэ
ясатырэ къыхэуцоныр респу-
бликэ программэу «Цыфхэм
Іофшлэн ягъэгъотыгъэным фэлоры-
шлэгъэныр» зыфилорэм ишлэу-
агъэклэ къыдэхъу.

— Мыекъуапэ псэуплэклэ
къыхэхси сыккъызыклэжыгъэр

филорэм къыдэхъытагъэу
сэкъатныгъэ зилэхэм Іофшлэн
ягъэгъотыгъэным къыдеубыты
Іофшлэпэ чыплэм ихэушхъа-
фыкыгъэ зэтегъэпсыхъани.
Юристыклэм пае псэуалъэхэ-
ри, нэмыклэу ищыклэгъэштхэри
зэрагъэгъотыгъ, Іэрыфэгъоу
пстэури зэтырагъэпсыхъагъ.

— Джырэ уахътэм цыф
къызэрыкълэхэми, хэбзэ Іофы-
шлэхэми, Іофшлэн къэзытыхэ-
рэм сэкъатныгъэ зилэхэм фы-
щытыклэу афырлэр нахъ дэгъум
ыльэныкъоклэ зэблэхъуагъэ.
Тиорганizations анахъэу зыпы-
лър сэкъатныгъэ зилэ цыфхэм
шлэуагъэу къахырым нахъ нахъ
гумэклыгъуабэ къапыклэу зэ-
рэщымытыр пстэуи къагурыд-
гъэлоныр ары. Ахэр щыІэныгъэм
хэгъэгъозэжыгъээнхэм, псау-
хэмрэ сэкъатныгъэ зилэхэмрэ
зэфэдэу амал ятыгъэным ты-
налэ атедгъэтын пае. Іофшлэн
агъотынымклэ фытыныгъэу ялэ-
хэр агъэфедэнхэм фэлорышлэ-
гъэныр тиорганizations ипшэ-
рыл шхъалэхэм ащыщ. Ащклэ

Іофыгъуитлэу зэшлэхыгъэшт: апэ-
рэмклэ — мылкъумклэ ялоф
нахъышлэу хъушт, ятлонэрэмклэ
— Іофшлэным ишлэуагъэклэ со-
циальнэу зэгъэпшыгъэштых, —
ело Урысые организациеу «Сэ-
къатныгъэ зилэхэм я Обществ»
зыфилорэм и Адыгэ респу-
бликэ организациеу итхъаматэу
Агъыржэнэкъо Симхъан.

Элеонора Халатовам зэри-
лътэрэмклэ, сэкъатныгъэ зилэ
цыфхэр зэрыт чыплэм щыІэ-
ныгъэм ригъэуцагъэх, ар ежэ-
хэм къыхахыгъэу щытэл ыкли
емыкы зыхэлэ зекълэуагъэмклэ
нэмыклэ аналэ къызтырара-
гъадзэрэл нахъ зэрагъэшлэ-
ным фэшл.

— Ахэр щыІэх яцыфыгъэ
шапхъэхэр къауэхъумзэ. Чы-
плэу зэрытхэм, псауныгъэу ямы-
Іэм, Іофыгъуабэклэ шылаклэр
зэрэмыІэрыфэгъум, фыщытыклэу
къафырлэр зэрэзэфэмыдэм
ямылтыгъэу, нэмыклэхэм
яшлэуагъэ арагъэклэным пылтых.
Нэфыр къэзытырэ шхыпэм ахэм
анэлсхэр къоушъафагъэх, сыда
плэмэ цыф лъэхэр арых зы-
горэм егуаоклэ щымылэхэу, пэ-
рыохъухэм апэшлэуеклохэзэ зы-
гъашлэ къэзыхыгъэхэр, — елты-
тэ Элеонора Халатовам. —
Программэу «Цыфхэм Іофшлэн
ягъэгъотыгъэным фэлорышлэ-
гъэныр» зыфилорэм ишлэуагъэклэ,
ильэсыклэр мафэ сфэхъуагъэу
сэ сэлтытэ. Сисэнэхъатклэ шлэ-
ныгъэу слэкълэлыгъэу згъэфедэ-
шъуным иамал щыІэ хъугъэ,
ащ хэтрэ цыфи клэмыгушлун
ыльэкыштэп.

Щэлагъэмрэ шхъафитныгъэмрэ зыпхырыщыгъэхэ зэнэкъокъоу «Покорительница Олимпа» зыфилорэ 2013-рэ ильэсым игъэмафэ шылагъэм шлэуагъэу, гушхуагъэу къыхахыгъэр ялэубытыплэу сэкъатныгъэ зилэхэм апае проектыклэу «Территория стиля» зыфилорэр агъэхъазыры. Мы ильэсым ижъоныгъоклэ мазэ иублэгъум ар зэхачэнэу щыт, сэкъатныгъэ зилэхэм яхудожественнэ творчествэ и Фестивалэу «Преодоление вертикали» зыфилорэм къыдэхъытэгъэшт.

гъэхэп. Ахэр — режиссер-по-
становщикэу Любовь Саратова
— Русецкаяр, сурэттехэу Ольга
Ефимовар, макъэмклэ режис-
серэу Олег Чернокаловыр арых.

— Сэ сцлэклэ къыхэхъагъо
сшлэигоу Іофтхъабзэр ащымы-
гъупшэжынын мэфэклэу зэрэхъу-
щтыр, бзылфыгъэхэу «ку лъэ-
къуитлэхэм» арыххэм джыри зэ
зыкъагъэлъэгъоуныш, нафэ къы-
зэрашыщтыр ары: сэкъатныгъэ
зилэ бзылфыгъэхэр дэхэнхэ,
гъэхъагъэхэр ашлынхэ, щыІэныгъэ
къарыушхо ялэн альэкышт! —
ело Арина Ефимовам.

Іофтхъабзэм изэхэщаклохэм
къырагъэблагъэх Іоф къадзышлэ-
нэу шлэигоныгъэ зилэ пстэури.

Телефоныр: **8-961-82-79-36** —
Арина Ефимова.

**Къэбархэр хэутынм
фэгъэхъазырыгъэр
МЭШЛІЭКЪО Саид.**

Сурэтхэр Арина Ефимовам
ихъарзынэщ шыщых.

Дэхагъэм ишапхъэ гъунэнчъ

— Зэнэкъокъоу «Покоритель-
ница Олимпа» зыфилорэм ыуж
мы Іофтхъабзэм изэхэщэн фэ-
гъэхыгъэ гупшысэр къэушы-
гъагъ, ау а уахътэм джыри
ащ тыфэхъазырыгъэп, — къе-
луатэ зэхэщаклоу, Урысые об-
щественнэ организациеу «Сэ-
къатныгъэ зилэхэм я Урысые об-
ществ» зыфилорэм и Адыгэ
республикэ организациеу итхъа-
матэ игуадзэу Арина Ефимо-
вам. — Джы уахътэр къэсыгъ,
тэри ащ фэдэ Іофтхъабзэхэм
язэхэщэнклэ Іофшлэклэ амал-
хэр къызлэкълэдгъэхъагъэх.

«Территория стиля» зыфилорэ
проектым къыдэхъытагъэу
бзылфыгъэхэу курэжьыеклэ зе-
клорэм лъэхъаным диштэрэ
щыгъынхэу агъэфедэнхэ альэ-
кыштхэм якъэгъэлъэгъон рагъэ-
клэнышт. «Покорительница
Олимпа-2013» зыфилорэ зэнэ-
къокъум хэлэжыагъэхэм шы-
гъынхэр къагъэлъэгъоштых.

— Бзылфыгъэу сыдигъуи
бзылфыгъэу къэнэжыышт. Курэ-
жьыеклэ мээекломи, ар дахэ
ыкли гуклэ узфещэ. Бзылфыгъэ

лае щыІэп, джанэр ары къемы-
клун ыльэкышттыр. Зи зэпхъо-
кын уимыамалмэ, щылагъэу
уилэр шлэуагъэу шы, гъэфедэ.
Джащыгъум узэрэщыт шлэ
плэгъушт. Гъунджэм укызы-
рищырэр угу рыхышт ыкли
шъыпкъаплэр узэрэщытыр
фэдэу къыппэгъокыжыышт.
Сыда плэмэ цыф пэпчэ зы-

фэдэ щыІэп. Уицыхэ зытегъэ-
ллыжы, щыІэныгъэми, утыгуми
зэкклэ къащыбдэхъушт! — мыщ
фэдэ гупшысэхэр ялэх Іофтхъэ-
заклэу «Территория стиля» зы-
филорэм хэлэжыэхэрэм.

Іофтхъабзэм изэхэщаклор
шъолъырхэм азыфагу щызэхэ-
щэгъэ общественнэ организа-
циеу «Ресурсный Центр соци-

альных культурных и образо-
вательных инициатив «Перспек-
тива» зыфилорэр ары, Уры-
сые общественнэ организациеу
«Сэкъатныгъэ зилэхэм я Уры-
сые обществ» зыфилорэм и
Адыгэ республикэ организациеу
ащ илэпылэгъу ыкли хэлэжэ.

Агъэнэфагъэр щыІэныгъэм
щыпхырызыщыштхэр зэхъоклы-

«Покорительница Олимпа-2013» зыфилорэ
зэнэкъокъум хэлэжыагъэхэр.

• Іэрыфэгъу шылакІ • Іэрыфэгъу шылакІ • Іэрыфэгъу шылакІ • Іэрыфэгъу шылакІ •

«Үадэлэжэ зэпытын фае»

Ипсауныгээклэ илэгүхэм аклэмыхээрэ клэлэцлүкү-хэр зышеджэрэ интернатыр илээсыбэхэм кьяклоцл Красногвардейскэ районымклэ село Новосебастопольскэм дэтыг. Гьэсэнэгьэм исистемэ зэхьоклыныггьэу фэхүхэрэм ялгытыггьэу илээси 6-клэ узэклэлэбжымэ, ар Хьакурынэхьаблэ ахьыжыг. Джы а кьуаджэм еджэплэ-интернатитлүмэ лоф шашлэ. Зым — зынэ-зятэ-хэр зимылэжхэр, адрэм ипсауныгээклэ шыклагэхэр зыфэхүгэхэр (иакьыл амалклэ зилэгүхэм аклэмыхэхэрэр) ашарагадзэх, ачалыгых. Ятлонэрэ еджаплэр ары непэ зигүгьэу кьэсшлшыр.

Интернатим ипаш гэсэн-
гэм исистемэ илээсэбэ ху-
гээу цылэжээрэ Хуажа Мар-
риет. Бзылгыгээр ащ пашэ
зыфашыгээр илээситүи ху-
гээп, ау хэпшыклэу еджапэм
иматериальнэ базэ хэхуаг,
лофшэкко коллективми зэгуры-
ложныгээу хэлхы нахь пыта-
гээ. Мариет лофшлэным ыгу зэ-
ретыгээр, клуачлэу ащ хильхэ-
рэр коллективым зэхешлэ, илоф-
шлэгүхэм зерафээрэр пашэм
игушылэхэм кхэхэчи.

Непэ интернатным ильэси 7-м кыщегъэжыагъэу 23-м нэс зыныбж нэгыри 121-рэ шеджэ. Ахэм ащыщэу сабый 20-м янэ-ятэхэр ялэхэп. А 1-рэ классым кыщегъэжыагъэу я 9-м нэс ащ члэс. Ахэр сэкътаныгъэ зилэ сабыйхэм атегъэлсыхыгъэ программэхэмклэ рагъаджэх.

Интернаттэм зэклэмкн нэ-
бгырэ 80-м ехүмэ лоф шашлэ.
Ахэм ашыщэу 48-р клэлэегэдж,
адрэхэр клэлэцыкүхэм яфэлө-
фашлэхэр зыгъэцкларэ лофышлэх.

Интернатным чэши мафи зэпымыюу лоф ешлэ. Еджапlэм ипашэ зэрилтытэрэмклэ, ащ фэдэ лошлалкlэм егъэджэнымрэ плуныгъэ лофымрэ нахь зэплагъэ ешых. А лъэныккуитлум псауныгъэм икьэухумэни ахэтэу еджэным, зыгъэпсэфыным ыкlи псауныгъэм игъэпътэн фэлорышлэрэ зэхэт лошлэнышхоу мэхъу.

— Коррекционнэ еджаплэм члэсхэм яегъэджэн loф кызы-рыклоу чытэл, — elo пашэм. — Ар еджаплэ пстэуи яегъ-джаклэ лъэшэу текы. Сабыеу зиакыылклэ илэгъухэм лъэшэу ауж квинэхэрэм шыклэгъэшхо-хэр ялэх. Ахэр псынклэу кы-зэклэнэх, уадэгущыэн-кыбда-гушылэнхэр кын кышэхэу, зы-зэралытэжыырэмрэ зыгетхэм-рэ зпэчыжэу бэрэ кыыхэкы, сабийхэм пшээрылэ зыфа-шыжэу ар агъэцэклэшурэл.

Арышь, коррекционнэ еджаплэм пшэрыль шъхьалэу илэр клэлэ-цыкълухэм еджаклэ, тхаклэ, лы-таклэ ягъэшлэгъэныр ыкли шы-лынгъэм, анахыу шылэкэ-псэ-укълэм, хэгъэгъозгъэнхэр ары. Нэмыклэу къэплон хумэ, еджа-плэм икъэухыгъом едгъаджэхэ-рэм ашъхъэ ифэлэ-фашлэ агъэ-цэкълэшхоу, гусэ ямылэу туча-ным клôшухуэ, ящыклагъэхэр къащэфышшоу хъухэмэ, ар гъэ-хъэгъэшхоу плъытэн плъэкълышт. Сабыеу къытфэгъэзагъэхэм уадэлъэжэ зэпытэн фае. Ар къыдгурылôзэ тылофшлэн зэрэ-зэхэтщэтым тыпыль.

Ащ фэдэу интернатым члэс-хэр шылэклэ-псэуклэм хэгъэгъо-зэгъэнхэмклэ шылэклэ-амал зэф-фэшъхьафхэр кэлээгъаджэхэм агъэфедэх. Гушылэн пae, пшъа-шъэхэм апае — дэнымклэ, клалэхэм апае пхъэшлэнымклэ урок-хэр афызэхэхэм. Ахэм анэмы-клэу, кэлэзчыклэхэм чыгум алэ-еклоу плугъэнхэм пae мэкъумэщ-лошлэным икьулайхэми афа-гъсэх. А предмэтхэр блэклыгъэ-ильсэ еджэгум шегъэгъагъэу-еджаллэм члэгъ хьугъэх. Ахэмклэ

урукхэр зэхэжэгэнхэр лоф кы-
зырымыклоу кычлэклыг. Ныб-
жыкылоу унагъом шампылурэр
щылэклэ-псэуклэм хэгэгэозгэгэ-
нымклэ мэханэшхо ил унэгъо
псэуалэхэм нэлүасэ афэшлы-
гэным. Унагъом ищыклэгъэ тех-
никэр сабийхэм алэгъуным-
клэ, ахэм ащыгэгэозгэгэнхэм-
клэ спонсорхэр интернатым лэ-
пылэгъу кыфэхъух. Еджэклэ-
тхаклэ зэрарагъашлэрэм даклоу
ныбжыкылэхэр щылаклэм пэбла-
гэу ашых. Лофшлэным мэхан-
эу илэр кьагурагэлэным клэ-
лэгэаджэхэр пылтых.

Сабыхэм апкышылл зыгъ-
пытэрэ физкультурэм, спортым
мэхъаншхо еджапӕм шараты.
Кӕлэеджакӕм еж иамал елы-
тыгъу программэ кыфыхахы,
шхъафæу нæбгырæ пæпч лӕ-
дæшӕ. А программæм ишлæ-
гæклæ, кӕлæцыкӕлхур спортым
фæсæгъæхæ мæху, æгъуæу фæ-

культурэм иурокхэм маклох, клэлээджаклохэр спорт зэнэ-кьокьоху республикэм шызэха-щэхэрэм ахэлажьэх, хагьэунэ-фыкьлырэ чыплэхэр кьахьых. Ащ фэдэу сэкьатныгьэ зилэхэм я Дунэе мафэ ехуулэу спарта-киадэу республикэм шызэха-щагьэм ятлонэрэ чыплэр кьы-щихьыгь Роман Мусаитовым, Иван Литвиновым я 3-р кьы-фагьэшьошагь. Ахэм лоф ади-шагь физкультурэмклэ клэлэ-егьаджэу Бгьошэ Кимэ.

Спорттм имызакъоу, республикэм щыклорэ лофтхъабзэхэм зэкIэмI интернатым щеджэхэрэр ахэлажьэх. Ащ фэдэу республикэ зэнэкьокъоу «Шаг на встречу» зыфилорэм музыкэмкIэ кIэлээгъаджэу Бэгъэдыр Зэрэрэ еджапIэм ипашэ плуныгъэ лофымкIэ игуадзэу Боджэкъо Жанэрэ агъэхъазырыгъэ кIэлэеджаклохэр а зэнэкьокъум дэгъоу хэлэжьагъэх. Форумэу «Зеленая планета» зыфилорэм хэтэу зэхашэгъэ зэнэкьокъоу шэн-хъабзэхэм яхьылагъэм Роман Клименкэр чанэу хэлэжьагъ ыкIи ащ илэшлагъэхэм осзешхо къафашыгъ, сертификат кыфагъэшшоагъ. Ащ дэлэжьагъ кIэлэ

Казань шыклогъэ Всероссийскэ зэнэкъокъоу «Варенье» зыфилорэми интернетан иклэ-лэеджаклохэр хэлэжыагъэх. Я 7-рэ классым иклэлэеджаклоу Людмила Дюжевамрэ я 5-рэ классым шеджэрэ Магда Карелинамрэ я 2-рэ чыгилэр а зэнэкъокъум кыщахыгъ.

Непэ еджэпэ-интернатыр
шыланым, псауным пае АР-м
гъэсэнэгъэмрэ шлэнэгъэмрэклэ
и Министерствэ ылкэл кыгъа-
нэрэп. Министрэу Хъуажэ Амин-
нэт еджапэм бэрэ макло, ло-
фыгъоу шылэхэм защэгъэгъуа-
зэ ыкп псынклэу зэшолхыгъэ-
нымклэ ишлугъэ къегъагло.

Спонсорхэм интернатны кыфашлэрэми мэханэшхо ил. Унэ лофшланлэ зыгэлажэ-хэрэри, кэралыгьо лэнатлэм лүтэу лэки зилэхэри интернатны ренэу кыдыдэл. Ахэр еджалэм лофтхьабзэу шызэхачэхэрэм кьарагэблагэх. Ащ фэдэу мы илэс еджэгур шыцырагэ-жэжырэ мафэм еджалэм ихэклагэх АР-м и МВД ГИБДД-мклэ игэолорышланлэ ипашэу Александр Курпас ыки ООО-у «Лукойлым» илыклоу Лафышэу Руслан. Ахэм клэлэ-цыкылүхэм физкультурэмклэ ящы-клэгэз лэгуаохэмрэ телевизор дэгүрэ кьаратыгэх.

Республикэ клубу «Иль-сым икэлээгэдж» зыфилорэм еджаплэм ренэу ыналэ тыргэ-ты, мыщ мастер-классхэр шы-зэхещэ. Ащ даклоу, еджаплэм ишыклагэхэмэ ыналэ атыредзэ. Клубым ипашэу, Джэджэ гурыт еджаплэу N 4-м икэлээгэджэу Клэсэбжэ Людмилэ клэлэеджа-клэхэм яцыклагэзэ Имэ-псымэ-хэр ренэу кьафещэфых.

Ильэсыклэм ихэгээнэфыкын ренэу спонсорхэр кыхэлэжэых. Ащ фэдэу мыгээ ООО-у «ТД Сатурн» зыфилорэм ипашэу Тхьаркхыохэ Азэмат, республикэм имээхэм афэгээзэгэ гьэлорышланлэм ипашэу Былымыхэ Рэщыдэ, ООО-у «Мамырыкью» зыфилорэм идиректорэу Мамырыкью Руслян, ООО-у «Кондистерский цех» «Дольче» зыфилорэм ипашэу Блэнэгьээнцлэ Дариет ыкли ыпшээклэ зыцлэ кьетлогэ пашэу Александр Курпас мэфэклэм изэхэщэн ялахышхо кыхыхальхагь. Мариет игуапэу кыхегьэщы ильэс кэс Пасхэм ыкли Ильэсыклэм яхьулэу Блэнэгьээнцлэ Дариет илофшланлэ кышашырэ Iэшлү-лүшлүхэр сабыйхэм кыызэрафшээрэр. Мы ильэсым шлүхьафтын дэгьүхэр еджаплэм кыфашлыгьгэх АР-м и Конституционнэ Хыкум ипашэу Лыхьэтыкыо Аскэррэ УФ-м и Следственнэ Комитет и Гьэлорышланлэ ипашэу, юстицием игенерал-майорэу Александр Глуценкэмрэ. Предпринимателэу Тэрчыкыо Мыхьамэт клэлээджаклохэм ягьэ-шхэн фэгьэзагь. Ау ащклэ шьэр-рыльэу илэм нэмькыо интернатым ишлуагьэ регьэклэ.

Тэхутэмьжыё район администратцием ипашэу Шьхьэлэхь Азмэт, а районым идепутатхэу Хьокло Нухь, Дэрбэкьо Рус-
льан ыкйи Владислав Гаманович сабый пэпчэ шухьафтын-
хэр кшафашыгьэх.

Ащ фэдэу мы илгэсым еджаплэм шлухьафтынхэр кыѳашыгэх АР-м и Апшээрэ хыкум и Тхьаматэу Трэхьо Аслъан, АР-м исуд-департамент ипашэу Хьакъуй Юрэ, ащ игуадэу Нэгъуцу Хысэ, Шэуджэн район хыкумым иЗенатлэ зыгъэцкэлэрэ Барцо Русъан ыкйи нэмыкхэм.

СИХЪУ Гошнагъу.

Усэм ихьэрэ гупшысэхэр

Цыфыр зыпшэрэ бэшлагъэу, ишэни, илофшакли, шэныгъэу илэми уащыгуазэу, цыфхэм зэралоу, ипшыкыгъапэу кыпшлэшэу, ошлэдэмышлэу узэмыжэгъэ лэныкыгорэмкэ зыкыгъэлабгъо. Ащ уегъэгущо. Шылэх цыфхэр уадэгущыиэнкэ псынклэхэу, дэхагъэ горэ яплэгъулэ зэпытэу, гупшысэ гэшлэгъонхэр кыагъэуагъ. Мыхэм афэд Кошхьаблэ имызакъоу, Адыгеими цызэлэшлэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ журналистэу Меркицкэ Кимэ. Еджэным, спортом, илофшэным зашымдызеу, шыпкыагъэ зыхэлэ кэлэ чанэу Кимэ кэтэджыгъ. Ахэр кыдалыти, комсомолым ирайком, нэужым партием ирайком инструкторэу агъэнэфэгъагъ. Кимэ район радиом илъэс пчъагъэрэ цылажыагъ, «Адыгейскэ правдэм» исобкорэу иоф ышлагъ.

Институтыр кызыеухым, илъэсыбэрэ «Кошехабльские вести» зыфилорэ район гъзетым редактор шхьалэу илагъ. Адыгэмэ зэралоу, Меркицкэр лы гэтлылыгъэу, цыфхэр зылытэу,

иоф зыдишлэхэрэм шхьэккэ-фэшхо афишлэу лэжыгъэ паш. Непэ кызынэсыгъэм Кимэ тхыльхэм яджэныр иккэс, ымышлэрэ зэригъэшлэным пылэ. Иныбджэгъухэр мыщ тегущыиэхэ зыхьуккэ, «ходячэ энциклопедия ары» ало. Шыпкыэр плонхумэ, мыщ природэм кыхилхьагъэу шлэж гэшлэгъон и. Ицыкыгъом кыщегъэжыагъэу непэ кызынэсыгъэм зэ ылыгъугъэр, зэ зэхихыгъэр, зэджэгъэ тхыльхэм кыарихыгъэхэм анэсыжыэу хэн имыиэу кешлэжыых. Адыгеим кыуаджэ итэп Кимэ ныбджэгъу шыпкыэ зытлущ зышыримылэ сгуагъэми, сыхэукощтэп. Цыфхэр шу зылыгъурэ Кимэ ежыри ахэм яклас.

Бэмышлэу Кошхьаблэ иофэу цыслагъэхэр зысэгъэцаккэхэм, Кимэ ынэхэм агъэгумэкы алоу зэхэсхыгъагъэти, ыдэж сыдэмыхьэу кыуаджэм сыкыдэ-кыжыныр сыгу кысфидагъэп. Тэккурэ тыгушылагъэу, Кимэ кыфытеуагъэх. Ар телефонимкэ мэгушлэлэфэ ибиблиотека хэлэ тхыль хьалэмэтхэр зэпэсплыхьагъэх. Зыщитхэрэ

столым тельхэми сахэплыхьэ-зэ, усэ шьуашэм илэ тхыгъэу тельыр кэсштагъ. Адыгабзэккэ тхыгъэ усэр лэшэу сыгу рыхыгъ.

«Хэта мыр зытхыгъэр?» — сгуи Кимэ сызеупчлым, «Сэры»

ылауагъ. Зэрэгъэшлагъорэр кызылэгъэу, усэ зау-лэ хэутыгъэхэу кысфидэи-гъ. Сэ сэшлэти Кимэ еджаплэм адыгабзэм зэрэщыфырамыгъэджагъэр (ятэ кыулыкъоу ыхьырым кыыхэккэу урыс еджаплэ-хэм нахьыбэрэ ачлэсынэу хьугъагъэ) джэуапыр лэ-шэу згъэшлэгъуагъэ ыккы иусэхэм сяджагъ. Ятэшэу янэ ыпашхьэ нэмыцхэм раукыхьагъэмрэ ичылэ фэгъэхьыгъэмрэ фэбэныгъэу ыгу илэу кыралоты-кы. Урысыбзэккэ тхыгъэ «Кавказ» зифилорэри, са-быйхэм афэгъэхьыгъэри шхьэм псынклэу еубы-тых. Усэхэр лэшэу сыгу рыхыгъэх: мэхьэнэ ин ахэлэ, «нэфынэх», купккэ гъэнэфагъэ я, еджэгъо-шлук.

Ау сыдигъуа Кимэ адыгаб-зэр мыщ фэдизэу куоу зыщ-зэригъэшлэжыгъэр!?

— Дзэ Плыжым кыкызе-кыжым,— сынэгу кыккэщырэ упчлэхэм яджэуап Кимэ сы-щегъэгъуазэ,— сыадыгъэу «ады-

габзэккэ сытхэрэп, седжерэп» слонкэ сыукытагъ. Учебник-хэм ачылплэккэ зэлэшлэрэ адыгэ тхаклохэу Кларашэм, Лъэустэным, Мэщбашлэм, Ка-станым ятхыльхэм бэрэ ся-джагъ. Мэккэ-маккэ сытхэу езгъэжыагъ.

Кимэ седэлузэ, сшхьэ кье-хьэ: непэ пагъэу, абзэ зэрамы-шлэрэм рыгушхохэу «Адыгаб-зэккэ тхаккэ еджаки сшлэрэп» зылохэрэм, зэрэхьуэрэмкэ, ады-гэнхэу фаехэпыш ары нылэп арэуцтэу зыккларэр. Гур ыгъэ-ккодэу гупшысэ гукъаор шхьэм кьетаджэ.

— Адыгабзэу узэмыджагъэм-кэ мырэуцтэу отхэшумэ, сыда урысыбзэккэ усэхэр зыккэмы-тхыхэрэ? — Кимэ зыфэсэ-гъазэ.

— Сыд пае сымытхэра! Сэт-хы, мары, ядж. Мыхэр сэт-пае сэтхых. Непэ анахь лэ-шэу сигупшысэ зыубытыгъэ горэ — дэгъуа, дэя, хьаумэ гэшлэгъона — пчыхьэм зы-сэгъэпсэфыфэ, ошлэба ори те-левизорым тэ тилэгъу фэдэ зэплын кызыримигъэлабгъо-рэр, усэ шьуашэм сшлуклоу кыыхэккы.

Сызэджэгъэ усэхэр лэшэу сыгу рыхыгъэх. Ахэм нэлуасэ шьуафэсшлэ сшлэи-гъу.

КЫЗЭНЭ Юсыф.

Шуккэ уахэт

Сигупсэу Рэщид, сятэш лушъаб,
Узыллыкылауагъэр гугъэм ифаб.
Зымы уиягъэ о ебгъэкыгъэп,
Цыф игъогупэ шузэпыпчыгъэп.

Нэмыц жьалымхэр емынэм кьэкы,
Тхьамыккэгъошхо ахэм кьапэкы.
Ухы дэдэу зыкыпшлугъани,
Сыд пай ппсэ хахи игъонэмысэу!?

Хэта джы уанэ шхьащыхьащытхэр?
Хэта джы уатэ зыгъэпллэжытхэр?
Сабый цыккылоу о кыпккэныгъэхэм
Хэта янэпсхэр зылыккыжытхэр?

Сятэж тхьамыккэу ыгу мыжъуа-
гъэмэ,
Такъыр-такъырэу зэхэтэкъони.
Сянэж лушъабэм ыгу гучл псыхьа-
гъэмэ,
Гухэккэ шлуцлэм ар ыгъэтккыни.

О ущэлэфэ шу плэагъурэ хэкум
Плэа ккэмыганэу уфэлэжыагъ.
Умышхьахьыжэу уиккэсэ лэпккым
Ккэнэу илагъэр ккэуу-гъо-гъагъ.

Птхыгъэу ккэнагъэр уисагъэтэу
Пхьорэллэ цыккыхэр уижъау члэт.
Уигупсэ цыфхэм уащымыгъупшэу
Непэрэ мафэми шуккэ уахэт.

Сичылэ гупс

Сыгу зыпэблагъэу сичылэ цыккы,
О узэралэрэу Хьатрамтыку.
Нэтхьое лэпккым о ущыщыгъ,
Ллэшлэгъу пчъагъи кызылэпчыгъ.

Тыгъэм инури уигъэфэбагъ,
Заом иккыни узэриджагъ.
Лэпккы ккэуафэм хыккыб зышлэгъ,
Гъэшлэрэ чыгур зэринэккыгъ.

Фышхьэ члэнагъэу о уккэнагъ,
Хэхэсэу чыгуужым уккытенагъ.
Псаоу ккэнагъэр ыпккэ плэащт,
Хэккыплэу цылэм егупшысэщт.

Сэлам осэхы, непэ уимаф,
Щытхьубэ пфалощ сыхьатымаф.
Лэпккы ккэуафэу уккэнагъагъ,
Ау итарихэ ащ лыбгъэккытагъ.

Гъогоу ккэпккыгъэр хэты ккылон?
Уныбжэ шыпккы хэт ккылытэн?
Хьау, ужэп. Бэп о уныбжэ,
Ллэшлэгъумккэ ар — зы гъэтхэ пчэ-
дыжэ.

Непэ уимафэщ, пфэсэлэ сэ хьохьу:
«Насып огъот, шу ккыбдэрэхьу!»

Псыхьуачлэхэр агъэккэабзэх

Гъатхэр ккэсы зыхьуккэ, псыхьохэр янэпккхэм
ккэдэккыныхэм ищынагъо ккэуцу. Псым цыфхэм
зэрар ккэаримыхыным пае иккыгъэ илъэсым Плопсэ
районым иофтхьэбзэ зэфэщхьафхэр
щызэрархьагъэх. Псылчлэхэр
ккызыэрагъэккэабзэагъэхэр ахэм ащыщ.

Плопсэ район администраци-
ем ипресс-ккэулыку ккызыэри-
лорэмккэ, псыр нэпккхэм ккэ-
дэмыккыным фэшл илъэсым ккы-
ккылоу километрэ 62-мэ чыг лъап-
сэхэр, чыг ккэуафэхэр, пккэ-
ужхэр зыщызэтирихьэгъэ чы-
плэхэр агъэккэабзэагъэх. Джащ
фэдэу лэмыдж члэгъхэм ащы-

зэрэу-гъоирэ пккыгъохэр зэхат-
хьужыгъэх.

Псэуплэхэм зэккэми ащыпсэ-
урэ цыфхэр иофтхьэбзэ ахэлэ-
жыагъэх, псыхьуачлэхэм язы-
тет зыфэдэр ауплэккыгъ. Фе-
деральнэ ыккы шьолыыр бюд-
жетхэм ккэахьагъэккыгъэ ахьщэм-
ккэ псыхьоу Цлэпс щыщ мет-

рэ 380-рэ агъэккэабзэагъ, ащ ыуж
псыхьоу Плопсэ фежъэхэ, ки-
лометрэ 4-м ехьурэм псыр дэ-
ччынымккэ пэрыохьу ккыфэхьурэ
пстэур ккыахыну аублагъ. Иофт-
хьэбзэ сомэ миллион 17 апэ-
луагъэхьагъ.

Плопсэ районым ичыгухэм
псыхьо 32-рэ апхьирэккы. Зэ-
хэбгъахьомэ, ахэм яккыхьагъэ
километрэ 252-рэ мэхьу. Псы-
хьо лэагъухэм ягъэккэабзэн
тапэккы лъагъэккыотэщт, ащ еп-
хыгъэу проектхэри агъэхьа-
зырыгъахэх.

НЫБЭ Анзор.

Псауныгъ

Иягъи ккыоккыны ылъэккыщт

**Зигугъу ккэтшлы тшлэи-гъор щай уцышъор
ары. Дунаим мы щай лэпккыр
зэрэщызэлэшлэрэр шхьэкуцымккэ, гумккэ
зэрэдэгъур ыккы адэбз узым пэуцужырэ
гъомылапхьэхэм зэрэщыщыр ары.**

Арэу щыт нахь мышлэми, Калифорнием ишлэныгъэлэжхэм
илъэс зэккэпккылохэм ашылгъэ ушэтынхэм зэфэхьысыжыэу
афэхьугъэри гъэшлэгъоны: а щай лэпккыр бэрэ зыгъэфэ-
дэрэ организмэм еж фэдэ хэккыным, ллэужыккэ ккыты-
ным иамалэу илэм ккыщэккэ.

Шлэныгъэлэжхэм ушэтынхэр арашыллагъ пхьэшхьэ-мышь-
хьэхэм атэхьорэ хьацлэ-плэцлэхэм. Нафэ зэрэхьугъэмккэ,
щай уцышъом играмми 10-у ахэм арашыллэщыгъэм хэлэ
полифенолым хьацлэ-плэцлэхэм яличинккэхэм нахь жьа-
жыэу ахыгъахьощыгъ, ары паккыш, псаоу ккэхьуштыгъэми
ккыщыккэщыгъ. Етлани гъэшлэгъонэу агъэунэфыгъэр фа-
бэр ыккы мэлэккэплэныр ахэм нахь зэрэзэхашлэщыгъэр
ары щай уцышъом нэмысыгъэхэм анахы.

Щай уцышъом цыфым иорганизмэ арэуцтэу зэрар ри-
хын ылъэккыщтмэ джыри шлэныгъэлэжхэм агъэунэфыгъэп.
Ащ джы иофт дашлэщт, ау ахэм пэшлорыгъэшъэу ккэло а
щай лэпккым бацэрэ уемышъомэ нахьышлоу. Арэуцтэу
языгъалорэр ушэтынэу цыгъохэмрэ хьэхэмрэ арашыллагъэхэм
ккэагъэлэжыагъэр ары: ахэм шлэхэу ахэккэу ыублагъ, цыгъом
измбриони маккэу хахьощыгъ.

(Тикорр.).

САМБО. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭЖЬОКЪУ

Урысые Федерацием самбэмклэ изэнэжьокъу Нижегород хэкум икьалэу Кстово шыкыуагъ. Ильэс 16 — 18 зыныбжьхэр апэрэ чыплэхэм афэбэнагъэх. Адыгэ Республикэм самбэмклэ иклэлэцыкы-ныбжыкыкы спорт еджаплэ зыщызыгъэсэрэ Цыкыу Рэмэзан дышъэ медалыр зэлуклэгъухэм къащыдихыгъ.

Дышъэ

КЪЭЗЫХЬЫРЭМ УЕГЪЭГУГЪЭ

Самбэмкли, дзюдомкли Цыкыу Рэмэзан зэнэжьокъухэм ахэлэжъэу бэрэ тэлъэгъу. Калэм ихэхьогъу, исэнаушгъэ къызэлъуихынымклэ чыплэшлэ ит. Спорт лъэпкытлэм ахэдэн фаеу уахътэ къеклушгъэу тренерхэм къало. Непэ нарт шъаом самбэмклэ гъэхьагъэу ышлэрэм уегъэгъушх.

Гъогъу техьаным ыпэклэ

Нижегород хэкум ежъэным ыпэклэ Цыкыу Рэмэзанрэ тренер-клэлэегъаджэхэмрэ гушылэгъу тафэхьугъ. Адыгэкъалэ ия 3-рэ гурыт еджаплэ ия 11-рэ класс Р. Цыкыу шеджэ. Ныбджэгъу-шлэхэр илэх.

— Хэгъэгум иныбжыкыкыхэм язэлуклэгъухэм гъогъугъуитло самбэмклэ дышъэ медальхэр Цыкыу Рэмэзан къащыдихыгъэх, — къелуатэ Адыгэкъалэ иклэлэцыкы-ныбжыкыкы спорт еджаплэу Джамырзэ Азмэт ыцлэклэ шытым идиректорэу Чэтыжъ Алий. — Урысыем иклэлэеджаклохэм я Спартакиадэу Ермэлхьаблэ щызэхашагъэу дышъэ медалыр къыщыфагъэшъошагъ. Рэмэзан гуетыныгъэ ин хэль, спортсмен цлэрыло хъун ылъэкышгъэу тегъэгъу.

Чэтыжъ Алий тренерэу Иоф ышлэзэ ыгъэсагъэхэм ащыщэу Шъэумэн Байзэт ары Цыкыу Рэмэзан ипашэр. Адыгэкъалэ зэлъашлэрэ спортсменхэр, тренерхэр къыдэклыгъэх. Байзэт къызэригорэмклэ, щысэ зытырихышгъэу непи къалэм дэсых.

— СССР-м изаслуженнэ тренерэу Хьатэгъу Адам, тиспорт

еджаплэ ипашэу Чэтыжъ Алий, нэмыкыкыхэри упчлэгъэгъу сэшлэх, — къелуатэ Шъэумэн Байзэт. — Спортим изакъоп, тарихым, лъэпкы шлэжым, клэлэеджаклохэм ялофыгъохэм татэгъушлэ. Самбэм фэгъэсэхэрэм Цыкыу Рэмэзан илэлэсэныгъэкыкы къахэщы.

Кстово Рэмэзан зыкыкыкы дышъэ медалым зэрэфэбэнэщтыр зышлэщтыгъэхэм ащыщ дунаим самбэмклэ ичемпионэу Мэрэтыкыо Сахьидэ.

Тыркуем кыуагъэп

— Европэм иныбжыкыкыхэм язэнэжьокъоу Тыркуем щызэхашэрэм Цыкыу Рэмэзан хэлэжъэнэу зигъэхьазырыгъагъ, — къыщылуагъ спорт еджаплэм шыкыгъэ зэхэхьэм Мэрэтыкыо Сахьидэ. — Урысыемрэ Тыркуемрэ язэфыщытыкыкыхэр нахъ дэи зэрэхьугъэхэм, дунэе Иофыгъохэм къахэкыкы тиспортсменхэр Тыркуем агъэкыуагъэхэп. Цыкыу Рэмэзан Европэм идышъэ медаль фэбэнэнэу хъугъэп...

— Цыкыу Рэмэзан адыгэ шыпкы, — зэдэгъушлэгъур лъэгъэкыуатэ Мэрэтыкыо Сахьидэ. — Урысыем идышъэ медаль Кстово къыщыдихынышъ, дунаим изэлуклэгъухэм ахэлэжъэнэу мурад ышлэгъ.

Гу пытэ зилэ нарт бланэм игушылэ къызэригъэшъыпкыжъыгъэр зымыуасэ чылэп.

Дышъэм зэрэфэбэнагъэр

Урысыем иныбжыкыкыхэм сам-

бэмклэ язэлуклэгъухэу Кстово шыкыуагъэхэм бэнэкло 600-м нахьыбэ ахэлэжъагъ. Цыкыу Рэмэзан килограмм 52-м нэс къэзыщэчирэмэ янэжьокыгъ.

— Бэнэгуи 8 Рэмэзанэ алырэгъум щырилагъ, — зэлуклэгъухэр зэрэкыуагъэхэм ташегъэгъуазэ Адыгэ Республикэм самбэмклэ иклэлэцыкы-ныбжыкыкы спорт еджаплэ ипашэу, спортимклэ дунэе класс зилэ мастерэу Делэкыо Адамэ. — Тигъэгъушлоным ыпэклэ лъэшэу тигъэгъумэкыгъ.

Европэм ыкы дунаим яныбжыкыкыхэм дзюдомклэ язэнэжьокъухэм дышъэ медальхэр къащыдэзыхыгъэ Рустам Заболотнэр Дагыстан икомандэ хэтэу Кстово самбэмклэ щыбэнагъ. Р. Цыкыу ащ зылоклэм, пхъашэу ебэныгъ, теклоныгъэр къышлуи-хыгъ.

Дышъэ медалым фэгъэхьыгъэ зэлуклэгъум Эдуард Мурадянрэ Цыкыу Рэмэзанрэ щызэлэуцугъэх. Блэкыгъэ ильэсым Урысыем изэнэжьокъу зыщызэлэклэхэм, Ермэлхьаблэ иллыкыу Э. Мурадян апэрэ чыплэр судьяхэм фагъэшъошэгъагъ.

— Кстово сыщыбанэзэ, сымыгъумэкыкы слъэкыштыгъэп, — къелуатэ клэлэ нэгъушлэу Р. Цыкыу. — Мыекыуапэ зэлуклэгъур шыкыуагъэу зыщыщыгъэх. «Ылэ фэсакъ, пытэу земыгъэу-быт», нэмыкы адыгэ гушылэхэр алырэгъум щызэхэсхыштыгъэх. Къысалорэм сыгу ыгъэпытэщтыгъ, теклоныгъэр къыдэсхыным фэшлэуачлэр нахьышлэу згъэфедэщтыгъ.

Э. Мурадян Иэ сэмэгур нахьышлэу егъэфедэ, ыпэклэ къы-

зылэкы, зэтэплэжэныр псынклэп. А. Делэкыом, Б. Шъэумэным, С. Мэрэтыкыом, нэмыкыкыхэм ар къыдалыты, Цыкыу Рэмэзан пэшлорыгъэшъэу бэнэгуи фагъэхьазырыгъ. Рэмэзан пытэу алырэгъум зэрэтэтым дакыу, псынклэу гушысэщтыгъ, шыкыкы зэфэшъхьафхэм алыхьуштыгъ. Къыобэнырэр къызыщыгъэщынэн зэрэфаер адыгэ клэлэм зыщыгъэгъушлэгъэп, дунаим идышъэ медаль къыдэзыхыгъэ Э. Мурадян гугъэшхэ римытэу 6:1-у тэ-кыуагъ.

Зэфэхьысыжъхэр

Адыгеим ибэнаклохэм ащ фэдэ гъэхьагъэ аужырэу зашлыгъагъэр ильэси 5-м къехьугъ. Адыгеим исамбэ зыкыгъэзэтыжыгъэным фэшлэ еджаплэр гъогъу тэрэз тегъу плытэ хъушгъ.

Адыгэкъалэ имэрэу Хьатэгъу Налбый, спортимклэ къалэм, республикэм япашэхэм къыхагъэ-шырэр Цыкыу Рэмэзан лъэпкы шэн-хабзэхэр зэрихьэхэзэ ыпэклэ зэрэлъыкыуатэрэр ары.

Фэгъушлэуагъэх

Мэзаем и 8-м республикэ спорт еджаплэм шыкыгъэ зэхэхьэм Цыкыу Рэмэзанрэ ащ ит-ренерэу Шъэумэн Байзэтрэ къырагъэблагъэх, гушылэ фабэхэр афалуагъэх. Делэкыо Адам, Хьэпэе Хьамид, Мэрэтыкыо Сахьид, Хьакурынэ Дамир, Джармэкыо Аслан, фэшъхьаф тренер-клэлэегъаджэхэр дышъэ медалыр къыдэзыхыгъэм фэгъушлэуагъэх.

Тиреспубликэ иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» ит-хьаматэу, спортимклэ мастерэу Лымыщэкыо Рэмэзан, хасэм игъэцэкыкыкы куп хэтэу спортим имастер хъунымыкыкы кандидатэу Нэхэе Аслан, дунаим самбэмклэ ичемпионэу Алхьо Сыхьатбый зэхэхьэм къыщыгушылагъэх. Спортимрэ плуныгъэмрэ зэрэзэлхыгъэхэр ягупшысэхэм къащыхагъэ-щыгъэх, нэпэеплэ сурэтхэр атырахыгъэх.

Дунаим иныбжыкыкыхэм самбэмклэ язэнэжьокъоу Румынием бжыхьэм шыкыуагъэу Цыкыу Рэмэзан хэлэжъэщтышъ, имедальхэм ахигъэхьонэу тыфэлъало.

ЕМТИЛЪ Нурбий.

Сурэтхэм арытхэр: **Шъэумэн Байзэт, Цыкыу Рэмэзан, Чэтыжъ Алий; еджаплэм шыкыгъэ зэхэхьэм хэлэжъагъэхэр.**

Зэхэзыщагъэр ыкы кыдэзы-гъэкырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкы Иофхэмклэ, Иэкыкы кьэралхэм ащы-псэурэ тилъэпкыгъэу-хэм адырлэу зэлхы-ныгъэхэмклэ ыкы кьэбар

жъугъэм иамал-хэмклэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдэшылэр:

385000, кь. Мыекыуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшгъэдэкыжъ зы-хьырэ секретары: 52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын Иофхэмклэ, телерадиокъэтын-хэмклэ ыкы зэлъы-лэсыкы амалхэмклэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэлоры-шлэп, зэраушыхьа-тыгъэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

Зыщыхаутирэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекыуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкыкыкы пчъагъэр 5063

Индексхэр 52161 52162 Зак. 68

Хэутыным узшыкытхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00 Зыщыкытхэгъэхэ уахьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьалэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр

Мэшлэкыо Саид

Пшгъэдэкыжъ зыхьырэ секретары

Жакымыкыо Аминэт

